

ПЛАН НАУКОВОГО СЕМІНАРУ
«Методологія соціального дослідження»

для здобувачів ступеня вищої освіти «доктор філософії» спеціальності 051 – економіка
очна (денна, вечірня) форма навчання

№ з/п	Тема семінару	Кількість годин		Кафедра	Викладач	Оцінка в балах
		аудиторних	самостійної роботи			
1.	Методологічні основи дослідження соціальних процесів.	4	8	Філософії, соціології та політології	Кравченко А.А.	12
2.	Основні етапи соціального дослідження	2	5		Кравченко А.А.	8
3.	Методологічний аналіз в соціальному пізнанні.	4	8		Кравченко А.А.	12
4.	Роль гіпотези в науковому дослідженні.	2	5		Кравченко А.А.	8
5.	Соціальні показники і нормативи як інструмент соціального аналізу.	4	8		Кравченко А.А.	14
6.	Формалізовані методи дослідження соціальних процесів	4	8		Кравченко А.А.	14
7.	Конструктивні методи соціального пізнання та прогнозування	2	5		Кравченко А.А.	8
8.	«Мозкова атака» та специфіка її проведення	2	5		Кравченко А.А.	8
9.	Метод «експертних оцінок» та його релевантність	2	5		Кравченко А.А.	8
10	Критерії, індекси та визначення у соціально-філософських дослідженнях.	2	5		Кравченко А.А.	8
	Всього	28	62			100

Завідувач кафедри

Гарант освітньо-наукової програми

Керівник наукового семінару

Алла КРАВЧЕНКО

Ганна БЛАКИТА

Алла КРАВЧЕНКО

**ПРОГРАМА НАУКОВОГО СЕМІНАРУ
«Методологія соціального дослідження»**

для здобувачів ступеня вищої освіти «доктор філософії» спеціальності 051 – економіка.
очна (денна, вечірня) форма навчання

№ з/п	Тема семінару	Зміст теми	Рекомендована література
Керівник проф. А.А. Кравченко			
1.	Методологічні основи дослідження соціальних процесів.	<p>Питання:</p> <p>1. Соціально-економічні процеси, їх сутність, основні елементи та спрямованість</p> <p>2. Соціальне дослідження: сутність, ознаки, специфіка.</p> <p>Питання:</p> <p>1. Специфіка соціальних процесів постіндустріального суспільства.</p> <p>2. Особливості соціально-філософських та соціально-економічних змін, їх типологізація та класифікація</p>	<p>1. Поппер Карл (2021). Логіка наукового відкриття. Огляд деяких фундаментальних проблем / Пер. з англ. під кер. О.Є. Оліфер.</p> <p>2. Гаєвський Б.А. Філософія політики /Б.А. Гаєвський.-К.,2013.-350 с.</p> <p>3. Luhmann Niklas. Einführung in die Systemtheorie. Dirk Haseker (Hrsg.). Carl-Auer-Systeme Verlag. Heidelberg 2002.</p> <p>4. Beck, U. (2016). The Metamorphosis of the World, Cambridge, UK/Malden, MA: Polity Press.</p> <p>5. Кутуєв П., Єнін М., Жихович Д., Куровська Г. Соціологічна наукова діяльність та стратегії вибору дослідницької теми у фокусі теоретичних рефлексій // Вісник Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”. Політологія. Соціологія. Право : зб. наук. праць. – Київ; Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. №3 (47). – С. 6-19.</p>
2	Основні етапи соціального дослідження	<p>Питання:</p> <p>1. Ідея, проблема, гіпотеза в структурі соціального дослідження.</p> <p>2. Концепція та теорія як завершальний етап соціального дослідження.</p>	<p>1. Вовк В. Основи системного аналізу/В.Вовк, З.Дрогомирецька.-Львів, 2012.-248 с.</p> <p>2. Гаєвський Б.А. Філософія політики/Б.А.Гаєвський.-К.,2013.-350 с.</p> <p>3. Rebecca Campbell and Sharon M. Wasco. Feminist Approaches to Social Science: Epistemological and</p>

		3. Основні соціальні процеси.	Methodological Tenets // American Journal of Community Psychology, Vol. 28, No. 6, 2000
3	Методологічний аналіз в соціальному пізнанні.	<p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структурні рівні методології соціального пізнання. 2. Специфіка методологічного аналізу в соціально – філософському і соціально-економічному пізнанні в роботах К.Маркса., Ф.Енгельса, М.Вебера, Г.Гадамера, Ж.Бодрієра. <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальні основи постіндустріальних економік. 2. Етапи методологічного аналізу в соціологічних дослідженнях. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бойченко.М.І. Системний підхід у соціальному пізнанні : ціннісці та функціональні аспекти/М.І.Бойченко.-К., 2015.-320 с. 2. Бодіяр Ж. Кінець соціального, або в тіні мовчазної більшості.-К., 2003.-90 с. 3. Вебер М. Соціологія. Загально історичні аналізи. Політика/М.Вебер.-К.:Основи,1998.-534 с. 4. Вовк В. Основи системного аналізу/В.Вовк, З.Дрогомирецька.-Львів,2012.-248 с. 5. Esping-Andersen G. Social foundations of postindustrial economies. Oxford: Oxford University Press, 2020. 207 p. 6. Doichyk M.V., Doichyk O.Ya. Epistemological Premises for the concept of Dignity in John Locke’s Philosophical Discourse. Epistemological Studies in Philosophy, Social and Political Sciences», 2021, 4 (1), p. 3-12.
4.	Роль гіпотези в науковому дослідженні.	<p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Характерні риси гіпотез в соціальних науках. 2. Описові та пояснювальні гіпотези. 3. Загальні та часткові гіпотези 4. Робоча гіпотеза. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Катренко А.В. Теорія прийняття рішень /А.В. Катренко, В.В. Пасічник, В.П.Пасько.-К., 2014.-448 с. 2. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. Навч. посіб.– К.:Центр учбової літератури. 2011. – 144 с. 3. Неліпа Д.В. Системний аналіз в політології /Д.В. Неліпа.-2013.- 304 с.
5.	Соціальні показники і нормативи як інструмент соціального аналізу.	<p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-філософське дослідження та його програма. 2. Вимірювання в соціально-філософському дослідженні. <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття системного аналізу. 2. Типологія моделей соціальних систем. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник. Друге видання. К.: Центр учбової літератури, 2020. 368 с. 2. Телешун С.О. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації/С.О. Телешун, А.С. Баронін.-К.,2016.-257 с. 3. Маслова А. Алгоритм системного дослідження публічної адміністрації як наукової категорії.

			Юридичний вісник, 2020 р., № 3С. 18-28.
6.	Формалізовані методи дослідження соціальних процесів	Питання: 1.Методи екстраполяції 2. Методи моделювання 3. Особливості конструктивного і мереженого моделювання 4. Основи математичного моделювання	1. Ман гейм Дж. Б.Политология: Методы исследования / Дж. Б. Мангейм., Р.К.Рич.- Минск,2014.-544 с. 2. Сурмін Ю. Методологія аналізу ситуації. / Ю.Сурмін .- К.,2014.-232 с. 3. Нусук, М. (2021). Ethical Use of Informant Internet Data: Scholarly Concerns and Conflicts. Journal of Digital Social Research, 4(1), 1-22. https://doi.org/10.33621/jdsr.v4i1.88
7.	Конструктивні методи соціального пізнання та прогнозування	Питання: 1.Конструктивна класифікація методів. 2. Фактографічні методи 3. Комбіновані методи. 4. Експертні методи	1. Вишняк О.І. Електоральна соціологія: історія, теорія, методи/О.І. Вишняк.-К.,2015.-197 с. 2. Franzke, A., Bechmann, A., Zimmer, M., Ess, C., & the Association of Internet Researchers. (2020). Internet research: Ethical guidelines 3.0. https://aoir.org/reports/ethics3.pdf 3. Сурмін Ю. Методологія аналізу ситуації. / Ю.Сурмін .- К.,2014.-232 с.
8.	«Мозкова атака» та специфіка її проведення	Питання: 1.Сутність та специфіка методу мозкової атаки. 2. Критерії підбору учасників мозкової атаки 3. Генерація та систематизація ідей 4. Специфіка критики і деструкції ідей під час мозкового штурму	1. Hallinan, B., Brubaker, J., & Fiesler, C. (2020). Unexpected expectations: Public reaction to the Facebook emotional contagion study. New Media and Society, 22(6), 1076-1094. https://doi.org/10.1177/1461444819876944 2. Jared R. Curhan, Tatiana Labuzova , Aditi Mehta (2021) Cooperative Criticism: When Criticism Enhances Creativity in Brainstorming and Negotiation. Organization Science 32(5):1256-1272. https://doi.org/10.1287/orsc.2020.1420
9.	Метод «експертних оцінок» та його релевантність	Питання: 1.Теоретико-методологічні основи методів соціального прогнозування 2. Класифікація методів прогнозування по ступеню формалізації	1. Ващенко К.О. Передумови становлення політичної аналітики і прогнозування /К.О.Ващенко//Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: Наук.вісник: зб. наук. праць.-2015.-Вип. 43(1).-С.470-476.

		3. Індивідуальні експертні оцінки 4. Колективні експертні оцінки	3. Вебер М. Соціологія. Загально історичні аналізи. Політика\М.Вебер.-К.:Основи, 1998.-534 с. 4. Гаєвський Б.А. Філософія політика /Б.А.Гаєвський.-К. , 2013.-350 с.
10.	Критерії, індекси та визначення у соціально-філософських дослідженнях.	Питання: 1.Показники та стандарти методів збирання та аналізу соціальних досліджень. 2. Емпірична або експериментальна перевірка наукових понять. Питання: 1. Прогнозування та роль експертів у їх розробці. 2. Соціальні сценарії як елемент соціального дослідження.	1. Johanssen, J. (2021). Data perversion: A psychoanalytic perspective on datafication. Journal of Digital Social Research, 3(1), 88-105. https://www.jdsr.io/articles/2021/3/26/data-perversion-a-psychoanalytic-perspective-on-datafication . https://doi.org/10.33621/jdsr.v3i1.57 2. Веймер Девіл Л. Аналіз політики: Концепції і практика/Л.Девід Веймер, Р. Ейден Вайнінг.-К., 2015.-300 с. 3. Вишняк О.І. Електоральна соціологія: історія, теорія, методи/О.І. Вишняк.-К.,2015.-197 с. 4. Сурмін Ю. Методологія аналізу ситуації. / Ю.Сурмін .- К.,2014.-232 с.

Завідувач кафедри

Гарант освітньо-наукової програми

Керівник наукового семінару

Алла КРАВЧЕНКО

Ганна БЛАКИТА

Алла КРАВЧЕНКО